

[Valdemar Thomsen.]

selv om det er nok saa urimeligt. Det skal blive, som det er, det skal være, som det var.

Naar den politiske Overenskomst, der her er sluttet, er os saa inderligt imod, skyldes det ikke mindst, at den aabenbart er et Led i den skæbnesvangre økonomiske Udvikling, som Nationalbankdirektør Bramsnæs, bistaaet af Storfinansens Mænd, fører an i, og som kendetegnes af en stædig og utidssvarende Valutapolitik med tilhørende Rentestigning, af en Kælen for Ordningernes og for Reguleringssystemets Vej, paa Trods af, at dette System for længst har vist sig at være baade dyrt og daarligt. Ofte er det jo saaledes, at det, der skulde være en Fordel, ædes op af en urimelig omfattende og kostbar Administration. Vi vil naturligvis ikke bestride, at Indgreb i visse Tilfælde er nødvendigt, men der er ingen Tvivl om, at meget af det kunstige, vi nu spilder Tiden med Spekulationer over, kunde undværes, hvis Grundlaget for vor økonomiske Tilværelse blev en fornuftig Valuta- og Rentepolitik. Erfaringerne fra andre Lande har vist, at man derigennem i hvert Fald i nogen Grad kan komme bort fra Statsregulering over i Retning af de frie Forholds Selvregulering. Alene den Omstændighed, at vi her i Danmark har et højere Renteniveau end noget andet Land i Europa, de krigsførende Magter iberegnet, maa være tilstrækkelig som Bevis for, at der er ført og stadig føres en forfejlet økonomisk Politik. Det skal nok passe, som det er sagt, at dyre Penge altid fører til Nedgangsperioder. Men trods alt, bl. a. trods dette, at der i de to Maanedes, der nu er forløbet siden Krigens Begyndelse, er konstateret et Valutaforbrug paa over 90 Mill. Kr., er det endnu Bramsnæs, der giver Tonen an, til Glæde formodentlig for den passive Kapital. — det fik man Indtryk af, da det ærede Medlem Hr. Henning Hasle talte —, men til ubodelig Skade, det vil jeg have Lov til at sige her, for den aktive Producent og ogsaa til Skade for Landet som Helhed. Jeg nævner alt det her for at gøre opmærksom paa, at Lovforslaget, der er til Behandling, og som jo i og for sig er let overskueligt — men det er jo ikke de Smaating, Talen i Virkeligheden er om, nej, det er et Princip, det drejer sig om —, sandsynligvis aldrig vilde have set Dagens Lys, hvis Valutaen virkelig var blevet afregnet Landbruget til den Pris, som den var værd.

Vor Valutapolitik føres jo for øvrigt slet ikke, som Valutaloven paabyder: under Hensyn til indre og ydre økonomiske Til-

stande. Vekselkurserne holdes, det kan ikke skjules, og det store Valutatab, der er konstateret, er et Vidnesbyrd om, at de holdes paa et unaturligt Niveau. For at stabilisere dette griber man til noget saa kunstigt som det foreliggende Lovforslag, og man griber til det, der er endnu værre, og som man derfor heller ikke kan undgaa at omtale i denne Forbindelse: Diskontoforhøjelse og almindelig Rentestigning, formentlig — det maa vel være Meningen — for at svække Efterspørgselen efter Varer, hvortil der skal bruges fremmed Valuta. Meget tvivlsomt er det imidlertid, om man paa den Maade, ved at flytte Købekraften fra de daarligt stillede til de mere velhavende, overhovedet letter det voldsomme Pres, som den højtærede Handelsminister i Gaar herfra udtalte der er paa Valutareserven. Helt sikkert er det derimod, at en saadan Politik, de kunstige Ordningers Politik og den forfejlede økonomiske Politik, afskærer os som Nation fra den Udvikling, som man i andre Lande er naaet frem til gennem en virkelig tidssvarende Valuta- og Rentepolitik, og det er netop denne Politik, som Landbrugets store Flertal — det er jeg overbevist om — ønsker sat i Stedet for en tidsbegrænset og forfejlet Løsning, som nærværende Lovforslag ophøjet til Lov vil blive.

Mange ynder at fremstille Landbrugets Krav om Ret til dets Valuta — det er det, der er saa indgaaende drøftet, kan man forstaa, i de Forhandlinger, der er gaaet forud for Lovforslagets Tilblivelse — som en ret og slet klasseegoistisk Spekulation. Intet er mere fejlagtigt. Det, man fra Landbrugets Side tilstræber, er at faa ophævet Misforholdet mellem paa den ene Side Eksport erhvervenes mere eller mindre frie Markedspriser og paa den anden Side Lønninger og bundne Priser. Paa den Maade kunde Indkomstfordelingen blive bragt i Orden, Landbruget kunde ad den Vej og formentlig ogsaa kun ad den Vej faa den Løn, som kan tilkomme det. Det er nødvendigt, hvis ikke hele Samfundsmaskineriet skal fungere unormalt, det er nødvendigt, saafremt Produktionen skal kunne opretholdes, hvad man her under denne Forhandling ogsaa har tilagt stor Betydning, og det er nødvendigt, saafremt den ulyksalige Vandring, der nu foregaar fra Land til By, skal bringes til Ophør.

Af disse Grunde, jeg nu her har nævnt, er det paakrævet i den Situation, vi nu finder os i, at gøre opmærksom paa og advare imod Regeringens umulige Politik, som det Lovforslag, vi her behandler, er et Udslag af. Af Hensyn ikke alene til Land-